

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

46. ÉVFOLYAM

1980. FEBRUÁR

1. SZÁM

A 450 ÉVES ÁGOSTAI HITVALLÁS

Több mint egy évtizeddel a reformáció kezdete után még úgy látszott, hogy Luther követői talán nem véglegesen szakadtak el a római egyháztól. Luther Mártonnak ugyanis nem volt szándékában egy új egyházi szervezet kialakítása, hanem csupán az, hogy az egyházon belül kivívja a téves tanítások helyesbítését és a helytelen egyházi gyakorlat megszüntetését.

1530-ban V. Károly német—római császár felszólította az evangélikusokat, hogy készítsenek egy, a tanításukat összefoglaló iratot a római katolikus tanokkal való összehasonlítás végett. A császár e látszólagos béke-gesztusa a lutheránus fejedelmeknek a török elleni háborúra való megnyerését célozta.

A keserű pohár

Mikor Gecsemáné kertjében Ő, Krisztus, magát a földre vetette, — sóhaját itta a levegő, és a forrás fájdalomát keseregte . . . csillaghimes volt fenn az égi sátor . . . S akkor egy angyal Isten trónusától sirva hozta éjen, homályon át a fájdalom keserű poharát.

Villám hasított a sötétbe . . . s fényben feltűnt a kereszt véres fája messze. Milliő kéz fogódzott a keresztbe. Kezek, kezcskék, minden földi tájról... kétségbeesett, utolsó reményben. És fölötte szikrák ragyogtak: távol, meg nem született lelkek milliárdja . . . S köd gomolygott: az elhunytak imája, akiknek teste régen porladott . . .

S akkor Isten Fia a szeretet teljességében felemelkedett: „Legyen, Atyám amint Te akarod!” A hold szelid fénye sugárzott felette. Harmatos zöldben lilium fehérlett. Kelyhéből az angyal halkan kilépett . . . és megerősítette.

Németből: T. E.

Az irat az Ágostában (Augsburg) tartott birodalmi gyűlésen került felolvasásra 1530. június 25-én. Az Ágostai Hitvallást a római egyház akkor hevesen visszautasította, négy és fél évszázad elteltével azonban már számos katolikus teológus kedvezőbben ítéli meg.

Mindenesetre az Ágostai Hitvallás, mint az evangélikus egyház tanításának világos és egyszerű foglalta, egyházunk alapvető hitvallási iratává vált, ezért is nevezzük magunkat „ágostai hitvallású evangélikusoknak”.

A teljes egészében a Szentírás alapuló Ágostai Hitvallás 28 cikkének rövid tartalmi összefoglalása:

1) Isten egy, három személyben: Atya, Fiú és Szentlélek.

2) A bűnös állapot és a bűnre való hajlam az ember veleszületett saját-sága; ezért minden embernek szüksége van a keresztség és a Szentlélek által való újjászületésre.

3) Jézus Krisztus, Isten Fia, való-ságos Isten és valóságos ember.

4) Saját erejéből senki sem igazul-hat meg Isten előtt: egyedül csak hit által, a Krisztus érdeméért.

5) Isten ennek a hitnek az ajándé-kozására az igehirdetést és a szentsé-geket (keresztséget, úrvacsorát) hasz-nálja eszközül.

6) A Krisztusban való igaz hit gyümölcsei, mint új engedelmség: az Istennek tetsző jócselekedetek.

7) Az egyház a Krisztusban hívők közössége, melyben az evangéliumot tisztán és igazán hirdetik, s a szent-ségeket Krisztus rendelése szerint szolgáltatják ki.

8) A szentségek és az ige haté-konysága nem függ az azt kiszolgál-tató lelkész személyétől.

9) A keresztség feltétlenül szüksé-ges az üdvösséghez, mert benne Isten helyelmének ajándékát kapjuk.

10) Az úrvacsorában Krisztus való-ságos testét és véré-t kapják az azzal élők.

11) A magángyónás gyakorlatát nem kell elvetni, bár nem szükséges a bűnök egyenkénti felsorolása.

12) A bűneiket őszintén bánó és megtérő egyéneket az egyháznak fel-oldozásban kell részesítenie.

13) A szentségek gépies vétele nem igazítja meg az embert, a bűnök bo-csánatában való hit nélkül.

14) Az egyházban nyilvánosan csak az taníthat és szolgáltathatja ki a szentségeket, akit ezzel szabálysze-rűen megbíztak.

15) Az egyházi szokások és ünnepek megtartását nem szabad érdemszer-ző cselekedeteknek minősíteni.

16) A keresztyén ember aláveti ma-gát a törvényes világi felsőbbségnek, amennyiben az nem ellenkezik az Is-ten törvényeivel.

17) Krisztus a világ végén ítélettar-tásra visszatér.

18) Az ember szabad akarattal ren-delkezik földi életfolytatását ille-tően, de Istennel való viszonyának rendezésére saját elhatározásából nem képes, mert Isten ajándéka az, a Szentlélek által.

19) A bűnt nem Isten okozza, ha-nem az engedetlen ember.

20) Aki jócselekedetekkel akarja ki-érdemelni az üdvösséget, az semmivé teszi Krisztus áldozatát. A jócseleke-detek viszont a Krisztus által megvál-tott ember új életének gyümölcsei.

21) A szentekről megemlékezhe-tünk, mint előttünk járó kegyes em-berekről; a szentek imádása, a tőlük való segítségkérés azonban ellenke-zik a Szentírás tanításával.

22) Az úrvacsorázóktól nem szabad megvonni a kelyhet: Krisztus véré-t.

23) A papoknak meg kell engedni a házasságot.

24) A helyesen felfogott (úrvacso-

rai) istentisztelet nem Krisztus áldozatának megismérlése (amire nincs szükség), hanem a hit megerősítésének alkalma.

25) A gyónás (a bűnök megvallása) helyes előkészület az úrvacsorára.

26) A keresztyénség lényege nem böjtökből és szertartásokból áll, ezek nem szükségese az üdvösséghez.

27) A szerzetesi fogadalmak senkit sem tesznek Isten előtt tökéletessé.

28) Az egyház nem rendelkezhet világi, politikai hatalommal, vallási téren pedig nem kötheti meg az emberek lelkiismeretét Isten igéjével el-lenkező szertartásokkal és rendelkezésekkel.

LLM/ejs

Csak a kereszt alatt

Ahová én megyek, most én utánam nem jöhetsz. Utóbb azonban utánam jössz. (János 13:36.)

U r a m !

Rejtélyes volt Péter számára ez a szavad. Annak kellett lennie. Mi lehet az a "most", amikor követésedre még alkalmatlan és mi lehet az az "utóbb", amikor utánad mehet? Én úgy látom — és erről a történelem is tanúságot tesz — a "most" és az "utóbb" között a választóvonalat keresztalálad húzta meg. Most Péter még azt hiszi, a saját derekassága teszi alkalmassá a tanítványságra. Utóbb megtanulta: Keresztyén az ember csak kereszttel lehet.

Ez a beszélgetés közted és Péter között folyt. Péter helyében ott állhatott volna bármelyik tanítványod.

Ott állhatott volna a mi keresztyén világunk is, amelyre olyan büszkék voltunk. Örökségünkre, tudásunkra, magunkra voltunk büszkék. De valamiképpen Nagypéntek előtti keresztyénség volt ez, mely nem értette, miért van szükség a szeretet szenvedésére. Éppen ezért futott szét a kereszt láttán ugyanúgy, mint egykor a tanítványok.

Uram!

A Golgotára irányítsd szememet. Ne féljek tőle. Ne is kerülgessem. Irántad való szeretetemmel inkább keressem azt és ott találjam meg, amiért érdemes élni és meghalni.

Ordass Lajos

A sajtóvásárnapi adományok gyülekezetek-kénti kimutatását anyagtorlódás miatt következő számunkban hozzuk.

ISTEN BÁRÁNYA

Keresztelő János látta Jézust, amint jön felé, és így szólt: "Íme, az Isten Báránya, aki (magára veszi és) hordozza a világ bűnét!" . . . Két tanítványa közül, akik ezt hallották Jánostól és követték Jézust, András, Simon Péter testvére volt az egyik. Ez mihelyt találkozott testvérel, Simonnal, ezt mondta neki: "Megtaláltuk a Messiást."

(Jn 1:29, 40-41)

Világjáró, vagy csak rövid utazásra készülő turisták felszereléséhez hozzátartozik a menetrend, az útikönyv, a térkép. A böjt—nagypéntek—húsvét útjára készülő keresztyén embert Isten igéje igazítja el, hogy helyes tájékozódással vonatkoztatssa magára a kereszt és a nyitott sír kegyelmi tényét.

Ezekben a forrongó, bizonytalan időkben, amikor az emberek és nemzetek viszonyában a nyers erő imponál, először is azt kell tudomásul vennünk a fenti ígeszakaszból, hogy a megváltás műve nem áll mennyei csapat-testek bevetéséből, melyek netán ellenállhatatlanul harcolnák ki testi és lelki jólétünket. Erről sehol semmi szó sincs. Böjt rákényszerít minket arra, hogy Jézus Krisztust megalázkodó mivoltában, mint Önmagát áldozatra adó Bárányban ismerjük fel Megváltónkként. Az Ő nagysága és ereje éppen abban mutatkozik meg, hogy emberré lett . . . érettünk. Nem elég azonban ezt "tudni"; szükséges az is, hogy akár a jászolban-születés, akár a keresztalál történetét személyes élménnyé tegyük. Jézusnak a mi személyes és közvetlen hőssünké kell válnia, aki figyelmet igénylő neve szerint bizony győzelmes Bárány. Az Ő vére mos bennünket tisztára bűneinktől, és mégis Ő az, aki az örökkévalóság trónusán ülve él és uralkodik. Bűn, sátán, és halál hiába töri magát; az ütelet elhangzott már.

Igénk második gondanivalója az, hogy a tanítványsághoz szorosan hozzátartozik Jézus ismerete, az a bensőséges törekvés, hogy Őt minél jobban, minél közelebből kövessük. A keresztyén embernek elmulaszthatatlan kötelessége, hogy hittestvéri közösségben Istent imádó, Bibliát tanulmányozó, hitről bizonyoságottevő, szeretetben szolgáló, egyházát hűségesen támogató életet éljen. Ez persze csak azért lehetséges, mert a Bárány elveszi a bűneinket, kiengesztel minket Istennel, s új élet lehetőségét ajándékozza nekünk. Ebből az új életből fakad a kívánság, hogy mindenkiel tudassuk valahogy azt, ami számunkra jelent nagy örömet éppen András apostol szavai szerint: "Megtaláltuk a Messiást!"

A böjti időszak az egyházi esztendő haladásában, és főleg mostanság, amikor hamis messiások tömegeket tudnak félrevezetni, arra tanít, hogy nincsen más "messiás", csak ez a Drága, ez az Egyetlenegy, aki érettünk jött az emberi világba, aki a kereszten halt szegyenhalált, s aki éppen ezért tudott örökké tartó életgyőzelmet aratni: Jézus Krisztus.

Adja mindannyiunknak a kegyelem Istene, hogy mi is meglássuk azt, amit Keresztelő János láthatott meg: "Íme, az Isten Báránya!" — bbp —

Vexilla regis . . .

Királyi zászló jár elöl,
Keresztfá titka tündököl.
Melyen az élet halni szállt,
S megtörte holta a halált.

Kegyetlen lándzsa verte át,
Gonosz vasával oldalát.
S mely szennyet, vétket eltörölt;
Belőle víz és vér ömölt.

Az ősi jóslat itt betelt,
Mit a hű Dávid énekelt:
„Az Úr, halljátok nemzetek!
Kereszten trónol köztetek.”

Rajtad tündöklék, drága fa,
Királyi vérnek bibora.
Ó, választott jeles faág,
Ki szent testét karoltad át!

Világ bűnének zálogát
Te hordoztad, te boldog ág.
Az ellenség gonosz fejét
Megváltónk rajtad zúzta szét.

Szenháromság, dicsérjenek,
Üdvösség kútja, mindenek.
Legyen győzelmünk, add meg ezt,
A diadalmas szent kereszt.

VALLÁSOS HÁZALÓK

Múlt számunkban a jehovistákról beszéltünk, s mondtuk, hogy inkább a szegényebb negyedeket és a munkás vidékeket keresik fel. Velük ellentétben a mormonok, akik magukat "Church of Jesus Christ of the Latter Day Saints" néven mutatják be, a tehetősebb városrészekre összpontosítják magukat. Igényük, hogy ők Jézus Krisztus későbbi kijelentését képviselik, ezért ők a jelennek szentjei.

* * *

II.

A MORMONOK

Jóképű, jólöltözött fiatal emberek kopognak kettesével az ajtókon. Lelkesedésük szemmel látható, és amikor megtudja az, aki nekik ajtót nyit, hogy fizetés nélkül dolgoznak és életükből két évet szánnak erre a térítő szolgálatra, tisztelettel néz rájuk. Jó benyomást kelt az is, hogy 1830-as megalakulásuk óta (USA), számuk kb. 3 milliónyira rúg, és tagjaik szemmel láthatóan erkölcsös életet élnek, és bőven adakoznak egyházuk céljaira. Ez magyarázza meg, hogy miért vannak olyan fényes templomaik. Azt azonban nem nagyon híresztelik, hogy a "tized" megadása kötelező.

Alapítójuk egy Joseph Smith nevű ember volt, aki azt állította, hogy látomások vezették addig ismeretlen könyvek felfedezéséhez. Ezekből azt olvasta ki, hogy a feltámadott Jézus Amerikába ment, és ott tanította a megváltás igazi útját. Smith írásai, "Mormon Könyve", lett az új vallás alapja.

Smith és első tanítványai fanatikuskok voltak, ami egyrészen segített nekik, mert sokan csatlakoztak hozzájuk bámulatból, másrészen kárukra szolgált, mert ellenfeleik erőszakhoz folyamodtak. Smith Józsefet és bátyját egy tömegfelzúdulásban meggyilkolták, így ők lettek az új vallás első vértanúi. Egy Brigham Young nevű ember vezetése alatt Utah államba vándoroltak ki, székhelyük Salt Lake City lett, és buzgó munkájuk termékkennyé tette a sivatagot. Smith rokonsága azonban nem vándorolt el, hanem ott maradtak eredetük helyén, és egy szektát alkottak, amelyik "reformálnak" tekinthető. Ezek Smith eredeti tanítását követve közelebb állnak a keresztyénséghez.

Bár a mormonok tanítása a felszínen keresztyénnek hangzik, valójában az evangélium lényegét kiszorítja. A következő 4 pontot kell figyelembe venni:

1. A mormonok beszélnek ugyan az Evangéliumról, de lényegét tagadják. Az Írás kijelentése szerint mi megváltattunk Isten kegyelméből, Jézus Krisztus áldozati halála árán, nem pedig saját erőnkéből. Bűnbocsánat és kegyelem Jézus Krisztus által adatik nekünk. A mormonok, bár beszélnek ezekről is, de valójában a jócselekedeteket hangsúlyozzák ki. Egyik tételük szerint: "Hisszük, hogy az emberiség megváltást nyerhet Krisztus áldozata által az evangélium törvényei és előírásaihoz való engedelmségben." Így tehát azt tanítják,

hogy Jézus csupán lehetővé tette, hogy mindenki megváltsa magát életfolytatása és jócselekedetei által.

A mormonizmus valójában törvények és szabályok vallása. Nem a Krisztusban való hit vált meg, hanem engedelmség. A keresztes teljes alámerítéssel szükséges. A tized megadása kötelező. Alkohol, dohány, tea, kávé és bármiféle izgató szer tilos. A megváltás attól függ, hogy mit tesz az ember, nem attól, hogy Isten mit tett értünk. Jézus engesztelő halálát teljesen félretolják.

2. A mormonok beszélnek ugyan a Szentírásról, de tagadják autoritását. A keresztyének számára az Írás a hit forrása. A mormonok elfogadják a Szentírást, amennyiben az "jól van lefordítva", és felhasználják ezt az érvet, hogy sok régi keresztyén tanítást elveszenek. Legjobb bizonyíték ennek a tannak burjánzására, hogy újabban a "Mormonok könyve" is régimódi lett, és helyette Smith újabb iratait, "A Drága Gyöngy" és a "Tanok és Szövetségek" címűeket emelik ki, és azt is állítják, hogy újabb meg újabb kijelentések is lehetségesek, amelyek a régit ósdivá teszik.

3. A mormonok szeretnek "tudományos" bizonyítékokra hivatkozni. Misszionáriusaik azt igyekeznek bebizonyítani, hogy az amerikai indiánok Izrael elveszett törzseinek utódai, leszármazottai. Azt is állítják, hogy a Mormon könyve régi próféciák betöltése, de senki rajtuk kívül el nem fogadja bizonyítékukat. A világ, amelyet léírnak könyvükben nem az őskori Amerika, hanem Smith korának körülményei tükröződnek benne. Bár azt állítják, hogy a Mormon könyve ősi források fordítása, a Bibliával párhuzamos szakaszai az 1611-es hivatalos fordítással mindenben megegyeznek, sőt, még a hibás fordítások is szöszterit átvétettek, annak ellenére, hogy ez a Bibliafordítás sok századdal az ún. "arany táblák" után keletkezett.

4. A mormonok azt állítják, hogy ők a tiszta keresztyénség képviselői, mert valamennyi keresztyén egyház eltávolodott Krisztustól. Tanuk azonban nem épülnek a Biblián, sőt még az egyházatyák írásain sem. Tanítják, hogy sok isten van, pl. hogy Ádám volt a világ istene. Kétfajta papi rend van, színesek nem lehetnek teljes jogú tagok, a házasság az örökéletben is folytatódik, és meg lehet keresztkedni régen elhunyt ősök helyett megváltásukra. A "szent étkezés" (kenyér és víz) csak halványan hasonlít az Úrvacsorához.

Érveikre a következő választ kellene adjuk: "Köszönöm, hogy beszélt nekem hitéről. Én azonban keresztyén vagyok, számomra a Biblia Isten Igéje és hitem alapja. Isten adott nekem egy egyházat és egy hitet, amely békeséget hozott nekem Istennel, életörömet, vigasztalást bajaimban és szabadságot arra, hogy Istent szeretetből szolgálhassam.

Az Írás biztosít engem arról, hogy Jézus az én Megváltóm, aki meghalt értem a kereszten, hogy megfizessen bűneimért. Ő megbocsát és

megáld mindenkit, aki Benne bíz. Általa Isten gyermeke vagyok az örökkévalóságig. Nincsen semmi másra szükségem, amire hitem alapozzam.

A Biblia ugyanazt az isteni szeretetet ígéri mindenkinek, aki Jézusban hisz. Én nem lennék képes az ön egyházának tagjává lenni, mert az tagadja a teljes megváltást és a mennyei áldásokat azok számára, akik bőrük színe vagy fajuk miatt mások mint én.

Mivel Jézus az én Megváltóm, és a Szentlélek adott nekem benne való hitet, és elvezetett engem Mennyei Atyámhoz, én ismerem az Igaz Istent. Az önök tana, amelyik sok istenről beszél, csak az Igaz Isten megtagadásához vezetne, amelyben elvetném Krisztust és értem hozott áldozatát.

Milyen egyszerű pedig, amit az Írás mond: 'Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, hogy aki csak hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen' . . ."

*

Végezetül leközöljük a fenti választ angolul is, hogy a velünk vitatkozóknak nyelvükön adhassuk meg a választ.

"It's fine that you are ready to tell me about your faith, but I am a Christian, and the Bible is God's Word and the sure basis of my faith. God has given me a church and a faith which has given me peace with God, joy in life, comfort in trouble, and freedom to serve God in love.

"The Bible assures me that Jesus is my Savior, that he died on the cross to pay the penalty for my sins, and that he forgives and blesses all who trust in him. Because of Jesus, I am God's child forever. I need nothing more upon which to build my faith and hope.

"The Bible promises that same love of God to all who believe in Jesus. I could never become a member of a church like yours which denies the fullness of salvation and heavenly blessings to some people because of their color or race.

"Because Jesus is my Saviour, and the Holy Spirit has given me faith in him and brought me to know the Father, I know the true God. Your teachings about many gods can only lead me to deny the God who loves me and the Savior who died for me.

"If only you could see the clear and simple way of salvation which God has given us! The Bible says to you, too: 'God so loved THE WORLD that he GAVE his only Son, that WHOEVER believes in him should not perish, but have eternal life'."

"HITBÖL ÉLÜNK"
(Fordította: kpg.)

†
ÉN VAGYOK
AZ ÚR
A TE
GYÓGYÍTÓD."

II. HÓZES 15:26

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A "Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

"ERŐS VÁR"

(USPS 178560)

P. O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued bi-monthly: February, April, June,
August, October, and December.No. 1. (206) Vol. 46
FEBRUARY 1980

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P. O. BOX 02148
CLEVELAND, OHIO 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja belföldön egy évre 3 dollár. Kanadában és egyéb külföldön évi 4 U.S. dollár, vagy 5 kanadai dollár.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a "Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az újságot "Zip Code" szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónákban azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by
Classic Printing Corporation
9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

Bíró Béla:

Erdélyi jegyzetek

(A Californiai Magyarság c. kitérő hetilap havonta egyszer hoz egy, az Erdélyi Világsszövetség szerkesztésében készült mellékletet, "Erdélyi Magyarság" fejléccel. Az alábbi cikk a január 11-i számban jelent meg.)

Hősi halottat temettek Kézdivásárhelyen 1979. október 25-én. Nem a kard hőse volt, akit elhantoltak azon az őszi napon, hanem a székely elődök szellemi harcának örököse, folytatója és végül hősi mártírja.

Jakab Ödön nevét emigráns magyarságunk nem ismeri, de ez a név méltó a megemlékezésre. Háromszéki születésű volt, mint nagy elődje, Kőrösi Csoma Sándor. 1940-ben született, mindössze 39 évet élt. Ő is a magyarság eredetének felkutatását tűzte ki életcélul s őt is lobogó tett-erő, céltudatosság, kitartás vezette minden akadályt leküzdő pályáján.

Ázsiai útjára 1972-ben indult el, pontosan követve Kőrösi Csoma Sándor útvonalát, mindössze öt dollárral a zsebében. Mint nagy példaképe, ő is gyalogolt, gyalogolt fáradhatatlanul, nélkülözve, nyomorogva, betegséggel küzdve, hét hónapig az indiai ismeretlen és veszélyekkel teli világban. Éhezett az indiai nagyvárosok nyomortelepein, olykor csatlakozott gyanús karavánokhoz és magányos útján sokszor aludt az őserdő mentén, feje alatt batyujával, melyben egy kis zacskónyi csomakőrösi földet vitt a nagy előd dardzsi-

lingi sírjára. Ha kellett, elvegyült a mohamedán afgánok és buddhista hinduk zarándokmenetében, hogy azok magukénak tekintsék — így jutott el végül útjának célpontjához, Dardzsilingbe, fáradtan és beteglen.

Lelki ereje azonban legyőzte testi erőtlenségét. Jakabos Ödön első útja Dardzsilingben Kőrösi Csoma Sándor síremlékéhez vezetett, ott nekiállt és ahogyan tudta, rendbehozta a sír meglehetősen elhanyagolt környékét, majd kegyeletes kézzel elhelyezte a szülőföld földjét a síremlék tövében.

Rövid dardzsilingi pihenés után elindult hazafelé, pénztelenül, meggyengült egészséggel, de magával hozva naplójegyzeteit és egy sorozat dia-filmfelvételt. Hónapokig tartó viszontagságok, nélkülözések és veszélyek után hazajutott erdélyi hazájába. Érkezését kulturális körökben lelkesen ünnepelték, sokfelé meghívták előadások tartására, levelekkel ostromolták, ő pedig minden kívánságnak eleget tett, minden levelet megválaszolt, közben előkészítette kiadásra úti élményeiről beszámoló könyvét.

"Ennek a könyvnek meg kell jelennie. Igen nagy árat fizetett érte a szerző. Az életét!" — írja a róla szóló egyik nekrológ írója. A könyv megjelenését az egész magyarság kegyeletes érdeklődéssel várja.

Érdekes hangok Moszkvából . . .

Közismert, hogy a Szovjetunióknak sok problémát okoz az értelmiségiek, nevezetesen írók, tudósok, művészek felszólalása az emberi jogok védelmében. Legújabbán a fiatalokkal is baj van. A moszkvai rádió ifjúsági programja első ízben közölte több ifjú hallgatójának levelét, melyben tiltakoznak a műsorszám ateista beállítottsága ellen.

Az egyik levélíró kifogásolta a műsor egyházellenes propagandáját, mert az — szerinte — az egyházak ügyeibe való beleavatkozással sérti az egyház és állam szétválasztásának elvét. Egy másik levélíró ugyanaz okból egyenesen alkotmányellenesnek bélyegezte a műsort.

A rovat vezetője válaszában élesen cáfolta ezeket az állításokat, elítélte az "egyházzal barátkozó" fiatalokat és kijelentette, hogy a Komszomol

tagsággal összeférhetetlen, ha valaki keresztet hord a nyakában.

Ugyanakkor a Pravda c. pártlap is kirohant a fiatalok között lábrakapó divat ellen: Jézus arcát ábrázoló trikók és nagyalakú keresztetek viselése homlokegyenest ellenkezik a párt ideológiájával.

rfe

**ÉVENTE HATSZOR
JELENIK MEG**

az

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

FEBRUÁR — ÁPRILIS
JÚNIUS — AUGUSZTUS
OKTÓBER — DECEMBER

Lelkészi jubileumok

25

BERNHARDT BÉLA 1926. feb. 2-án született Budapesten. A Fasori Ev. Gimnáziumban érettségizett 1944-ben. Egyetemi tanulmányait a soproni erdőmérnöki karon kezdte, majd be-

hívták, s katonai alakulatával Németországba került. Ott a neuendettelsai "Augustana" Ev. Theol. Főiskolán tanult 1948–49-ben. 1950-ben az ausztráliai North Adelaide "Immanuel" Ev. Szemináriumában folytatta lelkészi tanulmányait, ahol 1954. decemberében végzett. Lelkesszé szentelte az Egyesült Ev. Egyház vezető püspöke, dr. Johannes Stolz 1955. január 2-án. Első szolgálati helye Dél-Ausztráliában egy 6 istentiszteleti központból álló egyházközség volt. 1956 és 1966 között a magyar evangélikusok Sydney-i és Melbourne-i

Dilemma

● Valahol éppen ebben a pillanatban egy anyának döntenie kell, hogy egyetlen gyermekén végrehajtsák-e a műtétet, ami a gyermek életébe kerülhet . . .

● Egy másik édesanyát az emészti, hogyan mondja meg fiának: Tudom, hogy te voltál a rablótámadás tettese, amiről a rádió beszélt; ha a rendőrök zörgetnek, meg kell mondanom az igazat!

● Az apa, akinek a fia egész éjjel nem jött haza, most lépi át a városi hullaház küszöbét...

● Egy férfi ágya szélén ül a fenti hálószobában, kezében töltött revolver, miközben a felelősége a lépcső aljáról rikácsol: Te bitang féreg, hogy mersz te elbújni, amikor meg akarom neked mondani a magamét?!

● A fiatal nőt most tolják be nagy sietséggel a kórház szülészeti műtőjébe; nagyon jól tudja, hogy kifelé nem az anyát ÉS az újszülöttet hozzák majd, hanem csak az anyát, VAGY csak a gyermeket.

● Az agyonhajszolt orvos szomorúan csóválja a fejét és így szól: "Sajnálom, rák . . ."

● **Én pedig a meleg ágyamban nyugtózokdom és ásitok: éppen most határoztam el, hogy nem megyek templomba ezen a vasárnap reggelen, mert hiszen nincs semmi különös kérnivaló, vagy köszönnivalóm Istennek . . .**

gyülekezetét szervezte meg és szolgálta. Alapítója és 11 évig szerkesztő-kiadója volt a Hitből Élünk c. magyar ev. lapnak. 1966-tól kezdve az Egyesült Államokban többirányú továbbképző tanulmányt végzett. Majd Mansfield (Clay Memorial), továbbá Toledo (First Saint Mark) angolnyelvű gyülekezetének lelkésze volt. 1976-ban hívták meg jelenlegi gyülekezetébe, a clevelandi Szent Tamás német/angol egyházközség. Számos év óta vezeti az Erős Vár hírvetát, 1975 óta a Magyar Konferencia pénztárosa, 1978-tól a torontói magyar gyülekezet h. lelkészi szolgálatát is ellátja. — Házaságát kötött 1949-ben Potsubay Rózával. Gyermeük: Béla András. Clevelandi gyülekezte január 6-án emlékezett meg Bernhardt Béla negyedszázados lelkészi jubileumáról, mely alkalommal dr. Kenneth Sauer, az Ohio egyházkerület püspöke, valamint Juhász Imre ev. lelkész, az Erős Vár szerkesztő-kiadója szolgált.

40

MARKOVITS PÁL Szarvason született 1915. ápr. 29-én. Az ottani Vajda Péter ev. gimnáziumban érettségizett 1934-ben. Teológiai tanulmányait a kanadai Waterloo Szemináriumában végezte 1939-ig. Dr. John Reble kanadai püspök szentelte lelkesszé 1940. feb-

ruár 18-án, a windsori magyar ev. templomban, Becker Jakab detroitli lelkész segédletével. Szolgálati helyei: a windsori magyar gyülekezet 1940–45, Lyons (NY) Saint John angolnyelvű egyház 1945–46, a pittsburghi magyar egyház 1946–1970, azóta a Hatfield Ferry Parish (PA) két angolnyelvű gyülekezte. Ezenkívül hosszú ideig volt az Erős Vár kiadója. — 1941-ben kötött házasságot Bogád Annával. Gyermekeik: Pál István, Carol Ann és Timothy Gábor. Gyülekezte február 10-én emlékezett meg Markovits Pál 40. lelkészi jubileumáról, mely alkalommal sógora, Brachna Gábor főesperes, valamint Mont Bowser, a Western Pennsylvania egyházkerület h. püspöke szolgált.

* * *

Szeretettel köszöntjük mindkét jubiláló lelkésztestvérünket. További szolgálatukra az Egyház Ura gazdag áldását kérjük ezzel az ígérel: "Te azért erősödjél meg a kegyelemben, amelyet Krisztus Jézusban kaptál, és hordozd velünk együtt szolgálatunk terhére, mint Krisztus Jézus jó vitéze" (2Tim 2:1,3).

AZ EGYHÁZ HÍREI

EGYESÜLT ÁLLAMOK

* A lelkészi karhoz intézett legutóbbi pásztorlevelében Dr. James R. Crumley, a "Lutheran Church in America" egyház országos elnöke többek között a következőket írta: "Nekünk a világban lévő szenvedésekkel kell azonosítani magunkat, s ebből a meggyőződésből kiindulva kell terveznünk egyházunk munkarendjét gyülekezeti, egyházkerületi, országos, vagy éppen globális keretekben."

* Megalakult a Néger Evangélikusok Szövetsége a "Lutheran Church in America" egyházban négerrek érdekében folyó lelkigondozói munka támogatására és fejlesztésére. A szövetség tagjai közé felvesznek másfajtaikat is.

* Ha nem lenne keresztyén, Billy Graham baptista lelkész inkább izraelita lenne. Ezzel szemben a mohamedán-hitű Muhammed Ali ökölvívó bajnok, ha keresztyén kívánna lenni, "olyanná lenne, mint Billy Graham".

* Az ev. egyházi egység ügye újabb fázisba lépett. Azt várják, hogy a "Lutheran Church in America", az "American Lutheran Church" és az "Association of Evangelical Lutheran Churches" egyházak 1982. évi közgyűlései már eldönthetik, hogy milyen formát öltösson az evangélikusok egysége. Többségben az egyetlen egyháztestté való alakulást pártolják. Ebben az egységmozgalomban nem vesz részt sem a "Lutheran Church Missouri Synod" (2.5 millió taggal), sem a "Wisconsin Ev. Lutheran Synod" (400 ezer taggal) egyház.

* Jóléretült körökben azt hangoztatják, hogy Edward Kennedy demokrata elnökjelöltnek — a "katolikus" jelleg ellensúlyozására — E. Hollings ev. vallású, délkarolinai szenátor lesz a társa alelnök-jelöltként.

* Az evangélikusok adakozása éppen csak hogy lépést tart az inflációval. 1978-as adatok szerint a fejenkénti egyévi adakozás az "American Lutheran Church" egyházban \$132-t, az ugyancsak kislétszámú "Evangelical Lutheran Synod"-ban \$176-t, a "Lutheran Church in America" egyházban \$119-t, a "Lutheran Church Missouri Synod"-ban \$148-t és a "Wisconsin Ev. Lutheran Synod"-ban 157 dollárt tett ki.

* Az elmúlt 10 évben kereken 15.000 vallásos tárgyú könyvet adtak ki. Egy közvéleménykutatás szerint a "legértékesebb" könyvek között az első, ötödik, s tizenegyedik helyet ev. írók könyve foglalja el: S. E. Ahlstrom: A Religious History of America; Jaroslav Pelikan: The Christian Tradition—A History of the Development of Doctrine (3 kötet); Arthur Piepkorn: Profiles in Belief (7 kötetes vallásismertető lexikon).

* Norvégiai követként Dr. S. A. Rand ev. lelkész, a moorheadi (MN) Szt. Olaf Kollégium elnöke került előterjesztésre. Feltehető, hogy a szenátusi jóváhagyás nem marad el.

* A Zsidó Bizottság megállapította, hogy komoly kiigazítási igyekvés ellenére is az Oberammergau Passiójáték 1980-as szövege lényegileg megtartja az antiszemita jelleget. A Bizottság véleményét a vallásközi ügyek helyettes igazgatója, **Bánki Judit** képviselte.

* Az Amerikai Bibliatársulat új főtitkára Dr. John Erikson ev. lelkész (a "Lutheran Church in America" egyházból).

MAGYARORSZÁG

* Az Ev. Egyházban anya-, leány-, szórvány- és társ-gyülekezet mellett most újabb szervezeti egységgel is meg kell ismerkednünk: a "bázis gyülekezettel". Első benyomásra csak a gyülekezet területe látszik a szokásosnál nagyobb, de egyebekben mintha nem lenne jelentősebb eltérés a már ismert szervezeti formától. Az első bázis gyülekezet a somogyi Tabon és környékén létesült, nagyjából 50 km átmérőjű körzetben. Tabhoz tartozik így Lulla, Torvaj, Somogyeggyes, Bedegkér, Bábonygyer és Somogydöröcske. A lelkési szolgálatot férj-feleség, Szabó Vilmos és Szabóné Piri Zsuzsanna társlelkési viszonyban látja el.

* Lékai László bíborosérseknek, a Magyarországi Római Katolikus Egyház fejének az USA-beli "Lelkiismereti Felszólalás" nevű alapítvány "az év lelkiismereti embere" címét adományozta. Az okiratot Esztergomban adták át ünnepélyes keretek között a "nemzetközi és hazai vonatkozásban végzett békeszerető tevékenységéért" így kitüntetett főpásztor-nak. Az átadás tiszte Arthur Schreiner New York-i főbírora, az alapítvány elnökeére hárt.

* Ev. lelkésszé szentelték dr. Malya Jánost, Szabó Lajosné Mátrai Mariannát, Szabó Vilmosné Piri Zsuzsannát és Bálint Lászlóné Varsányi Vilma.

* Dr. Fabiny Tibor ev. teol. professzort a Kulturális Minisztérium "Kiváló Munkáért" c. érdemlappal, Mezősi György ev. lelkész lap-szerkesztőt és Blázy Lajos újpesti ev. lelkészt az Országos Béketanács emléklappal, dr. Nagy Gyula ev. teol. professzort az Orosz Ortodox Egyház a Szent Szergej Rend III. fokozatával, dr. Koren Emil ev. esperest a Finn Köztársaság a Fehér Róza Lovagrend I. oszt. keresztjével tüntette ki.

* Meghalt Filippinyi János budai, Tomka Gusztáv ny. bonyhádi, Schád Ottó siófoki és Túrmezei János ny. gérci ev. lelkész.

* Őrimagyarósdon Zoltán László, Vasason Szabóné Mátrai Marianna, Salgótarjában Balicza Iván, Tabon Szabó Vilmos és Szabóné Piri Zsuzsanna, Csíkvándon Bálintné Varsányi Vilma, Galgagután Lehoczky Endre az ev. gyülekezet új lelkésze.

* Nyugalomba vonult Terei Endre salgótarjani, dr. Ferdinánd István gérci ev. lelkész, valamint az Ev. Egyház budapesti központjában végzett ötvennégy évi irodai szolgálat után Mirtl Hugóné.

* Az Ev. Teol Akadémián az 1979/80. tanévben 10 férfi és 4 nő hallgató van az első évesek között.

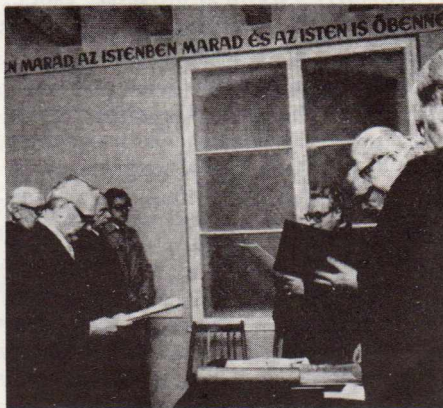
* Irsán a templomszentelés 178., Zuglón Boros Károly lelkész helyi szolgálatának 20., Óbudán az önálló gyülekezetté alakulás 70., Vasason a fennállás 30. évfordulóját, Irsán és Vasason renovált gyülekezeti terem, Malomson, Szergényben és Kúlsóvaton felújított templom használatbavételét, Felpécezen a műemlék templom felújítását, Mersevátan a re-

novált templomtorony, Várpalotán az új lelkészlak szentelését ünnepelte az ev. gyülekezet.

* Köszöntötték dr. Vető Lajos ev. püspököt 75. születésnapja alkalmából.

* 51 személy kezdte meg tanulmányait az Ev. Teol. Akadémia laikusképzésre nemrégén megszervezett első levelező tanfolyamán.

* Az Ev. Teol. Akadémián doktorrá avatták

Telek Béla és dr. Groó Gyula dékán.

Telek Bélát, az őrszigeti (Ausztria) magy. ev. gyülekezet lelkészét.

* Dr. Groó Gyula ev. teol. akadémiai dékán tanévnyitó beszédéből bőségesen közölt részleteket az Ev. Világszöv. tájékoztatója azt hangsúlyozván, hogy a dékán a 450 éves Ágostai Hitvallás alapján az egyház szolgáló jellegét méltatta.

AUSZTRÁLIA

* Kibővítették az (ev.) Luther Szeminárium könyvtárát, hogy megfeleljen előírásoknak tudományos kutatások és magiszteri vagy doktori tanulmányok céljából.

* A Queensland Presbitériánus Egyházkerület felmondta tagságát az Egyházak Világatnácsában a délafrikai forradalmár csoportoknak juttatott segélyek elleni tiltakozásként.

BRAZÍLIA

* Az Ev. Egyház nyilatkozatot tett közzé, melyben az Uruguay-folyóra tervezett erőműtelepek ügyével foglalkozva kérdik: szükség van-e rájuk egyáltalán; megéri-e, hogy miattuk 100 ezernél is több, főleg őslakós indiánt áttelepítsenek; okoznak-e értelmetlen környezetrontást, s hogy miért történik tervezésük titokban? . . .

ÉSZTORSZÁG

* Ez év szeptemberében az Európai Ev. Egyházak Konferenciája összejövetelét Tallinban tartják . . . első alkalommal szovjet-fennhatóságú területen.

ETÍÓPIA

* Sidamo tartományban nemrégén napokon át korbácsolással büntettek vagy 30 ifjút, mert keresztyén hitükkel összeegyeztethetetlen kommunista szölamokat nem voltak hajlandók hangosan ismételtetni.

* A július végén elrabolt Gudina Tumsa lelkész, aki az Ev. Egyház főtitkára, korábbi hallgatást megtörő hatósági nyilatkozat szerint állam-ellenes tevékenysége miatt "került letar-

tóztatásra". Egy norvég lap szerint embertelenül bának vele.

FRANCIAORSZÁG

* Az Ev. Egyházszövetség a gyermekek úrvacsoráztatása mellett foglalt állást, azzal az érvel, hogy "a hit fontos, nem a tudás; azaz a bizalom Krisztusban előbbrevaló a kátéismetretnél". Úgy tartják, hogy az Úrvacsorához való bocsájtást el kell különíteni a konfirmációtól. (Ez az álláspont nem veszi figyelembe Pál apostol intését 1Kor 11:27—30-ban. — A szerk.)

GRÖNLAND

* Az Ev. Egyház az új évvel kikerült a dán kormány fennhatósága alól, a grönlandi függetlenség egyik fázisaként. Szervezetileg azonban még a koppenhágai püspökség irányítása alatt marad; a helyi vezető pedig alpüspöki rangot kap.

IRÁN

* Az amerikai túsok közül ketten ev. valóságok. A védőőrizetben lévő ügyvivő, Bruce Laingen pedig ev. intézetben, a moorheadi (MN) Szt. Olaf Kollégiumban végzett.

JORDÁN

* Daud Haddad személyében az Ev. Egyház élére először került arab püspök. A felszentelés a jeruzsálemi ev. templomban ment végbe.

KAMBODZSA

* Jóllehet az éhínség mérete elképesztő és a halálozások számát pontosan nem is lehet megállapítani azon kívül, hogy az utóbbi néhány évben kerekén 3 millió lakos pusztult éhen, a különféle segélyszervek által eljuttatott élelmiszer, gyógyszer, stb., szállítási és politikai körülmények folytán nagyrészt még tárházakban vesztegel — egy decemberi híradás szerint.

KÍNA (Taiwan)

* Az egyházak tiltakozását figyelembe véve a kormány részéről elejtettek egy az egyházi működés "védelmére" (—korlátozására) irányuló törvényjavaslatot. Bizonyos körök úgy vélik, hogy ez a visszahúzóds csak ideiglenes.

NÉMETORSZÁG (NSZK)

* Luther Márton Kiskátéjának a 450. évfordulójára a postaigazgatóság 50-pfennigese emlékbélyeget bocsátott ki.

NÉMETORSZÁG (NDK)

* Egy egyházi konferencia résztvevői felhívással fordultak kormányukhoz, hogy az nyíltabb társadalmi rendre törekedjék, amelyben mindenki félelem nélkül fejezheti ki véleményét; hogy legyen tájékoztatással a gazdasági, katonai és politikai fejleményekről, s hogy nem tartják a békeszölamokhoz illőnek a hadiismeretek iskolai oktatását, a hadikiadások fokozását, s a nyugati államok unos-untalan ellenségként való lefestését.

* A II. világháború vége felé lebombázott drezdai Sion-templomot hatósági engedély nyomán másfél millió svéd koronát kitevő támogatással az év őszére újjáépítik.

* Hogy megteremtsek a turista forgalomhoz a megfelelő légkört, kormánykörökben Lutherről, mint a szocialista társadalmat építő előfutáról vélekednek (azelőtt politikai téren

konzervatívnak tartották!): 1983-ra csalogatják a látogatókat; akkor lesz Luther születésének 500. évfordulója.

TANZÁNIA

* Makacsul tartják magukat a hírek, hogy a nyugati körökből, s főleg egyházak részéről sokat dicsért és az emberséges társadalmi fejlődés megtestesítőjének vélt Julius Nyerere-féle "afrikai szocializmus" agyonhallgatott velejárója: tömegek erőszakos kitelepítése kezdetleges agrárkollektívákba és ellenvéleményen lévőkhöz bebörtönzése (ezeknek a számát ötezen felül becsülik).

TÖRÖKORSZÁG

* II. János Pál pápa és I. Dimitrios pátriárka ökumenikus találkozója azt eredményezte, hogy közös teológiai bizottságot létesítenek. Ennek az a feladata, hogy felülvizs-

gálja a keleti ortodox és a római katolikus egyház között még fennálló különbségeket és azok kiküszöbölésére tegyen javaslatot.

TRANSKEI

* Állambiztonsági okokra hivatkozva kormányrendelettel megtiltották 34 szervezet működését, közöttük egyházakét is. (Transkei a Délafrikai Unió területén létesített független bennszülött államok egyike.)

VENEZUELA

* Az Ev. Egyháztanács tervbevette országos jellegű egyházi szervezetté való átalakulását; külön bizottság foglalkozik a gyakorlati kérdésekkel. A Tanács új tisztségviselői között van **Vladár István** alelnökként és **Leskó Károly** caracasi magy. ev. lelkész titkárként.

Hírközlő: **Bernhardt Béla.**

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND-ELSŐ

Lelkész: **Pohóczy Béla**

Templom és lelkészli hivatal: 2836 East Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Lelkészlakás: 721-7537. Vasárnapi Istentiszteletek: angol 9:45, magyar 11 órakor.

Isten gazdagon megáldotta karácsonyi ünneplésünket. Decemberben két karácsonyi szeretetvendégségben volt örömrésztünk. Az elsőt az Oltár Egylet rendezte, a másikat a Fiatal Női Kör. Egyházunk tagjai szépen megjelentek mindkét összejövetelen, ahol karácsonyi énekekkel énekeltünk magyarul és angolul, a lelképásztor karácsonyi verseket, elbeszéléseket olvasott fel.

Az ünnepi istentiszteleteken minden várokozón felüli számban vettek részt gyülekezetünk tagjai: ehhez mérten szép volt az adományok összege is. Karácsonyi ünnepkörben 172-en járultak az Úr asztalához. Karácsony előtt a beteg egyháztagokat is meglátogattuk és kiszolgáltuk az úrvacsorát azoknak, akik óhajtottak vele élni. A lelképásztorral együtt vettek részt a beteglátogatásban Király Béla és neje, akik énekekkel és közös imával szolgált mind a beteglátogatás alkalmával. Ezúton is hálás köszönetet mondunk nekik. Az úrvacsorához a bort Pallagi János adományozta.

A lelképásztor novemberben javította meg a pince-lejárati ajtót és a főbejárati ajtót a parókián, az üvegajtókat több esetben megrongálták-betörték, így deszkával fedték be, amit befestettünk. A pinceajtó megrepedezett külső befolyt a víz, ezért betonnal öntöttük ki. Az anyagot Smajda Imre magyar gondnok adományozta.

Január 13-án tartottuk egyházközségi gyűlésünket. A jelentéseket a gyülekezet tagjai egyhangúlag elfogadták. Úgyszintén egyhangúlag visszaválasztották a tisztviselőket és presbitereket. A közgyűlés, melyen Nt. Brachna Gábor esperes is résztvett, a legnagyobb szeretetben és megértésben folyt le. A gyűlés komolyan foglalkozott egyházunk jövőjével, esetleges áttelepülésével.

Január 20-án volt a presbiterek ünnepélyes beiktatása közös istentisztelet alkalmával. So-

kan voltak az ezt követő gyülekezeti ebéden is. Úgyeskező asszonyaink izletes ebédet szolgáltak fel, külön köszönet illeti: Mrs. Theodore Bolla, Mrs. Olga Balla, Mrs. Imre Smajda, Mrs. Joseph Sebesy, Mrs. Julia Furjanic, Mrs. Lois Coghlan, Mrs. Eugene Szabó nőtestvéreinket. A levestésztát Mrs. Szemersky nőtestvérünk ajándékozta.

Új házgondnokot kaptunk Nagy Ferenc személyében, telefonszáma 721-6807; január 20-án kezdte meg munkáját, már nagyon sok javítást végzett el.

Gyülekezetünkben 1979-ben 2 kereszteleés, 1 konfirmálás, 2 házasságkötés és 9 temetés volt. Akik hazatértek az Úrban hűséges és munkás keresztyén élet után, azokat jutalmazza meg a feltámadás és az örökélet kegyelmes Istene. — A lelképásztor eddig 186 egyháztagot látogatott meg.

Adósságunk nincs, minden régi számlát kifizettünk. Ebben az eredményben benne van természetesen egyháztagjaink hűséges munkálkodása és áldozatos fáradozása. Mint a gyülekezet pásztora, megköszönöm egyházunk tagjainak és pártfogóinak, akik az elmúlt évben segítségünkre voltak, szeretettel látogatták Isten házat, adományokkal segítették egyházunkat és az egyházi munkákból híven kivették részüket: **Isten gazdagon áldjon meg mindenkit!** Külön köszönetemet tolmácsolom azoknak, akik irántam, feleségem és gyermekeim iránt nagy szeretettel voltak segítségünkre, **áldjon meg benneteket az Isten!**

CLEVELAND-NYUGAT

Lelkész: **Juhász Imre**

Templom: W. 98 és Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102). Tel.: (216) 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.

A jan. 20-án tartott évi közgyűlésen elhangzott jelentések így mutatják meg a gyülekezet életét 1979 folyamán a számok tükrében:

Az elmúlt évben tartottunk 50 angol, 54 magyar, 2 kombinált, összesen 106 délelőtti istentiszteletet; 3 angol, 1 magyar, összesen 4 esti alkalommal együtt 110-et, melyből 32 volt úrvacsorával. Vasárnaponként átlagosan 65 hívünk vette igénybe az egyház igehirdető és tanító szolgálatát (a nyilvántartott 216 megkeresztelt egyháztagnak mindössze 30%-a), e számon belül az angol templomlátogatottság változatlan, a magyar 1-gyel emelkedett. Hét kereszteleés, öt konfirmálás és négy esketés volt. 644 úrvacsorát osztottunk ki. Eltemettünk két egyháztagot: nov. 2-án Szakács Lajost (születési helye: Kemeneshőgyész, Vas m.) 98; 24-én Polony Zoltánt (Zomba, Tolna m.) 75 éves korában.

A pénzügyi bizottság jelentette, hogy az előző évi maradvány 6,831.85 dollár volt, 1979. évi bevételünk 29,377.24-et tett ki, míg a kiadás 27,313.11-re rúgott, ezzel a maradvány 1979 végén: 8,895.98. Missziói pénztárunk az egyházkerületnek átutalt 1,644.13-at, a Magyar Konferenciának 182.67-et, egyéb helyi és közegyházi célokra (mint "Strength for Mission") 430.00-at.

Általános választás egy év múlva lesz esedékes. A tisztikarban időközben beállott változások: a novemberben Floridába költözött Brachna Sámuel pénzügyi titkári helyébe Frigyes Dezsóné, aki egyben a presbitérium tagja is lett; a lemondott Szénásy Sándor helyett pedig Pelsőci Willibald lett új presbitérünk. — Az Oltáregylet eddigi tisztikarát 1982. januárjáig terjedő hatállyal újraválasztotta. Pénztárunk évvégi egyenlege: \$2,627.35.

Ez év tavaszra tervezett gyülekezeti események: április 13-án lesz a Férfikör csöröge-délutánja; április 27-én, a templomszentelés 30., valamint Nt. Juhász Imre 30. lelkészi jubileumának megünneplése; június 1-én "Trianon gyászja . . . zászlónk dicsősége . . . hőseink emléke" — hazafias ünnepség díszében keretben, melyen az utolsó clevelandi m. kir. konzulátus hivatalos zászlaját átadják az egyháznak megőrzésére.

TORONTO

H. lelkész: **Bernhardt Béla**

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond Street. — Istentisztelet (július—augusztust kivéve) a hó második és negyedik vasárnapján du. 5 órakor. Babos Sándor felügyelő telefonszáma: (416) 277-0165.

A Torontói Magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház 1980. január 13-án megtartott közgyűlése: 1) örömmel nézett vissza az 1979. évről, különösen is a Kelet-Kanada Ev. Egyházkerületbe történt felvétele kimagasló eseményére; 2) sajnálattal állapította meg Nt. Szirmai József beszolgáló lelkészi munkájának a megszüntét és hálás köszönetét fejezi ki az öt éven át odaadással és példás pásztori törődéssel végzett lelkigondozói szolgálatáért; 3) elfogadta a pénztárosi, felügyelői és h. lelkészi jelentéseket, ill. beszámolókat; 4) megállapította költségvetési keretét \$4000-t meghaladó összegben és bevételének 10%-ában rögzítette az Egyházkerület költségvetéséhez való hozzájárulását; 5) eltervezte mind Istentiszteletei, mind egyéb tevékenységének a programját és

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR (USPS 178560)

BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

örömmel vette tudomásul, hogy a lelkési beszo-
lgozás Nt. Bernhardt Béla h. lelkész inté-
zésében az eddigi gyakorlathoz igazodik; 6) el-
utasított minden olyan elgondolást gyülekezeti
működését illetően, mely végre elért törvényes
és békés rendjére nézve bonyodalmat jelent-
hetne, s ebben a vonatkozásban az Egyházke-
rület Alkotmánya XI. Cikkében a II. szakasz
5. és 7. paragrafusát tartotta mérvadónak;
7) köszönetét és bizalmát fejezte ki a presbite-
reknek, különösen is a tisztségviselőknek eddigi,
ill. további működésük tekintetében, neve-
zetesen Babos Sándor felügyelőnek, Miklián
Lajos felügyelőhelyettesnek, Krasznai Károly
jegyzőnek, Bakó László pénztárosnak, Fritsch
Istvánné, dr. Körös János, és Németh Sán-
dorné presbitereknek; 8) imádságban kért Isten-
től áldást a Torontói Magyar Ágostai Hit-
vallású Evangélikus Egyház jövőjére.

1979. szeptember 2-án esküdött örök hűsé-
get egymásnak ifj. Babos Sándor és Price
Deborah a bond-streeti ev. templomban. Az
esketési szertartást Nt. Griebing Erik, a
Torontói Első Evangélikus Egyház lelkésze vé-

gezte. A vőlegény édesapja, Babos Sándor, a
Torontói Magyar Ágostai Hitvallású Evangé-
likus Egyház felügyelője. Az ifjú párra Isten
boldogságban megtartó áldását kívánjuk. — A
sajtóvásárnap alkalmával \$89 összegben jött be
adomány és előfizetés az Erős Vár javára.
Március 2-án, vasárnap du. 3 órakor házi bib-

liaóra lesz Miklián Lajos felügyelőhelyettes la-
kásán, 420 Mill Road, Apt. 1610. Szeretettel
várunk minden testvérünket. Legközelebbi Isten-
tisztisztelet: márc. 9 (Bernhardt B.), márc.
23 (Bernhardt B.), ápr. 4 (Brachna G.), ápr. 6
(Brachna G.), a két utóbbi (nagy)pentek és
húsvét) úrvacsoraosztással.

Mindennapi kenyér

— Utmutató a Biblia olvasásához —

1980. MÁRCIUS HÓ

1. Zsid 2:10-18. — Mk 10:46-52.

BŐJT 2. VAS. — MÁR. 2.

Heti ige: Zsolt 25:6

2. Fil 3:17-4:1. — Lk 13:31-35.

3. Zsid 11:8-10. — Mk 11:1-11.

4. Jn 8:21-30. — Mk 11:12-14, 20-26.

5. Jób 2:1-10. — Mk 11:15-19.

6. 2Kor 13:3-6. — Mk 11:27-33.

7. Gal 4:12-20. — Mk 12:1-12.

8. Mt 12:38-42. — Mk 12:13-17.

BŐJT 3. VAS. — MÁR. 9.

Heti ige: Zsolt 25:15

9. 1Kor 10:1-13. — Lk 13:1-9.

10. 1Pt 1:13-21. — Mk 12:18-27.

11. Lk 9:51-56. — Mk 12:28-34.

12. Jób 7:11-21. — Mk 12:35-37.

13. Jer 20:7-13. — Mk 12:38-44.

14. Luk 12:49-53. — Mk 13:1-13.

15. 2Tim 4:1-5. — Mk 13:14-23.

BŐJT 4. VAS. — MÁR. 16.

Heti ige: Ézs 66:10

16. 1Kor 1:18-31. — Lk 15:1-3, 11-32.

17. Jn 6:23-29. — Mk 13:24-37.

18. Fil 1:15-21. — Mk 14:1-11.

19. Jób 9:14-23, 32-35. — Mk 14:12-16.

20. 5Móz 8:2-3. — Mk 14:17-26.

21. Jób 33:23-28. — Jn 17:1-5.

22. Ám 8:11-12. — Jn 17:6-13.

BŐJT 5. VAS. — MÁR. 23.

Heti ige: Zsolt 43:1

23. Fil 3:8-14. — Lk 20:9-19.

24. Zsid 7:23-27. — Jn 17:14-19.

25. Zsid 9:11-15. — Jn 17:20-23.

26. Zsid 9:16-22. — Jn 17:24-26.

27. Zsid 9:24-28. — Mk 14:27-31.

28. Jn 11:47-54. — Mk 14:32-42.

29. Zsid 10:11-18. — Mk 14:43-52.

VIRÁGVAS. — MÁR. 30.

Heti ige: Jn 3:14-15

30. Fil 2:5-11. — Lk 23:1-49.

31. 2Móz 12:1, 3-7, 11-14, 21-28. —
Mk 14:53-65.

1980. ÁPRILIS HÓ

1. Jn 12:27-33. — Mk 14:66-72.

2. Ézs 50:4-9. — Mk 15:1-15.

3. 1Kor 11:23-26. — Mk 15:16-28.

4. Nagypéntek. Jn 19:16-30. — Mk 15:29-41.

5. 1Pt 3:18-22. — Mk 15:42-47.

HÚSVÉT — ÁPR. 6.

Heti ige: Jel 1:18

6. Húsvétvas. 1Kor 15:1-11. — Mk 16:1-8.

7. Húsvéthétfő. 1Kor 15:12-20. — Mk 16:9-20

8. Lk 24:36-45. — 1Kor 1:1-9.

9. Jn 20:1-10. — 1Kor 1:10-17.

10. Jn 20:11-18. — 1Kor 1:18-25.

11. Jn 21:1-14. — 1Kor 1:26-31.

12. 1Ts 4:13-18. — 1Kor 2:1-5.

HÚSVÉT 2. VAS. — ÁPR. 13.

Heti ige: 1Pt 2:2

13. Jel 1:9-19. — Jn 20:19-31.

14. 1Móz 32:22b-32. — 1Kor 2:6-9.

15. 2Tim 2:1-5. — 1Kor 2:10-16.

16. Kol 2:12-15. — 1Kor 3:1-10.

17. Kol 2:16-23. — 1Kor 3:11-17.

18. Jel 7:9-17. — 1Kor 3:18-23.

19. Ézs 25:8-9. — 1Kor 4:1-5.

HÚSVÉT 3. VAS. — ÁPR. 20.

Heti ige: Zsolt 89:2

20. Jel 5:11-14. — Jn 21:1-14.

21. 5Móz 18:15-19. — 1Kor 4:6-13.

22. Jn 10:1-11. — 1Kor 4:14-21.

23. Jn 21:15-19. — 1Kor 5:1-8.

24. Ez 34:23-31. — 1Kor 5:9-13.

25. Zsid 13:12-16. — 1Kor 6:1-8.

26. Zsid 13:17-21. — 1Kor 6:9-11.

HÚSVÉT 4. VAS. — ÁPR. 27.

Heti ige: Zsolt 66:1

27. Jel 7:9-17. — Jn 10:22-30.

28. Ef 4:17-24. — 1Kor 6:12-20.

29. Jób 38:31-38. — 1Kor 7:1-9.

30. 2Kor 4:16-18. — 1Kor 7:10-16.

Újfordítású magyar Bibliák kaphatók

Az Erős Vár legutóbbi számának
amerikai és kanadai példányaiba fű-
zött mellékleten hívtuk fel mindenki
figyelmét az új magyar Bibliákra. A
négyszázéves teljes magyar Szentírás
új fordításban, mai magyar nyelven
szólatatja meg Isten örök ígését.

Tartós fekete kötésben, arany nyo-
mattal, szép kiállításban, a függe-
lékben 8 színes térképmelléklettel.

A Bibliák ára az Egyesült Álla-
mokban darabonként 12 dollár, Ka-
nadában 15 dollár. Ebben a szállítási
és kezelési költség is benne van.

RENDELŐLAP

* A Biblia ára példányonként 12 amerikai, ill. 15 kanadai dollár.

* Csekket, pénzesutalványt a "Hungarian Conference-LCA" névre kell kiállítani és erre a címre
küldeni:

Hungarian Conference-LCA

c/o Rev. Béla Bernhardt

9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102

Megrendelek példányt az új magyar Bibliából, melyért itt mellékelek \$.....

Isten dicsőségére adományozok, hálából és szeretettel a Tőle kapott javakért,
a Biblia terjesztésére \$.....

Szeretteim, nevezetesen
emlékére, a Biblia terjesztésére adományozok \$.....

A fenti tételekre mellékeltem összesen: \$.....

Megrendelő neve:

Megrendelő címe:

Zip/Postal Code
(postai irányítószám)